

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1So/44/2014                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 2012200533                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.03.2015                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Hatalová            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2015:2012200533.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: W. G., nar. XX. Q. XXXX, bytom Z. G. XXX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne Sociálnej poisťovne - ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27. júna 2012 a č. XXX XXX XXXX - H. zo dňa 14. júna 2012 v spojení s rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11. decembra 2013, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sd/108/2012-54 zo dňa 30. januára 2014, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 43Sd/108/2012-54 zo dňa 30. januára 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X. zo dňa 27. júna 2012, ktorým odporkyňa podľa § 263 ods. 1, § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a § 29 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) odňala navrhovateľke invalidný dôchodok. Ďalším rozhodnutím č. XXX XXX XXXX - H. zo dňa 14. júna 2012 bol navrhovateľke podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb. od 16. júla 2012 priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava zo dňa 17. apríla 2012, ktorý bol vypracovaný na základe kontrolnej lekárskej prehliadky určenej na február 2012, navrhovateľka nie je invalidná podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb., ale od 17. apríla 2012 je len čiastočne invalidná podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je schopná vykonávať doterajšie zamestnanie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených pracovných podmienok. Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej

poisťovne, pobočky Trnava dňa 4. septembra 2012 ako aj posudkovým lekárom sociálneho poistenia - ústredie dňa 9. októbra 2012, pričom posudkoví lekári zotrvali na pôvodnom posudku, že u navrhovateľky od 17. apríla 2012 došlo k zmene invalidity na čiastočnú invaliditu.

Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku, nárok na invalidný dôchodok priznaný podľa predpisov účinných do 31. decembra 2013 navrhovateľke zanikol 16. júla 2012 z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia už nie je navrhovateľka invalidná podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, ale je čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, a preto nespĺňa podmienky na trvanie nároku na invalidný dôchodok a jeho výplatu. Za tohto stavu jej bol rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 27. júna 2012 v súlade s § 112 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. odňatý invalidný dôchodok. Ďalším rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX - H. zo dňa 14. júna 2012 bol navrhovateľke podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov od 16. júla 2012 priznaný čiastočný invalidný dôchodok vo výške 131,40 eur mesačne. Následne na základe posudku posudkového lekára sociálneho poistenia - ústredia Sociálnej poisťovne v Trenčíne zo dňa 21. novembra 2013 odporkyňa vydala ďalšie rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11. decembra 2013, ktorým bolo rozhodnuté podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, že navrhovateľke nevznikol nárok na invalidný dôchodok.

Krajský súd poukázal na to, že posúdenie zdravotného stavu občana vyžaduje odborné znalosti, preto je pri priznávaní alebo odnímaní dávky podmienenej dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom zverená príslušným posudkovým lekárom sociálneho poistenia sociálnej poisťovne. V danom prípade navrhovateľku posudzovali rôzni posudkoví lekári (a to aj v priebehu preskúmvacieho konania dňa 9. októbra 2012, 11. júla 2013), ktorí dospeli k zhodnému záveru, že navrhovateľka už nie je invalidná podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona NR SR č. 194/1994 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z., ale je čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb., lebo pre dlhodobou nepriaznivý zdravotný stav je schopná vykonávať doterajšie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených pracovných podmienok. Navrhovateľka bola ďalej posudzovaná aj podľa zákona č. 461/2003 Z. z., a to s poukazom aj na novo doložené lekárske nálezy a predložené vyšetrenia, pričom záver bol totožný ako v predchádzajúcich lekárskejších správach posudkov posudkových lekárov. Za tohto stavu v predmetnej veci ani v priebehu konania neboli teda zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušiť napadnuté rozhodnutia odporkyne, nakoľko zhodné závery posudkových lekárov považuje súd za dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, bez nejasností a vnútorných rozporov. V podstate sama navrhovateľka v konaní voči obsahu jednotlivých posudkov nemala námietky v tom zmysle, že by neboli zohľadnené niektoré jej zdravotné problémy, avšak nesúhlasila so záverom, že naďalej môže vykonávať prácu ako doposiaľ. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že navrhovateľka v konaní nepredložila dôkazy, ktoré by tieto posudky spochybnil alebo ktoré by potvrdili iný rozsah zdravotného poškodenia, než bol ich posudkami ustálený.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie a navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť, zrušiť rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uviedla, že nie je spokojná s rozsudkom krajského súdu, pretože podľa jej názoru krajský súd nezistil úplne skutkový stav a taktiež rozhodnutie odporkyne nie je v súlade so zákonom.

Ďalej uviedla, že jej zdravotný stav je dlhodobou nepriaznivý, napriek jej snahe a pokračujúcej liečbe sa jej zdravotný stav nezlepšuje a prognózy nie sú priaznivé.

Poukázala tiež na to, že pracuje na dohodu ako upratovačka, mesačný zárobok je 40 - 80 eur, do práce chodí len v prípade keď jej to zdravotný stav umožňuje. V roku 2013 bola hospitalizovaná kvôli ľadvinovým kameňom a čaká ju operácia štítnej žľazy.

Taktiež podľa jej názoru súd nepreskúmal vec komplexne, ale iba povrchno - čiastočne a opiera sa o tendenčné a účelové vyjadrenia posudkových komisií.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za

opodstatnené.

Posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili.

Pochybnosti navrhovateľky, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 263 ods. 1 prvej vety zákona č. 461/2003 Z. z. invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 - 8 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v Prílohe č. 4.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o

10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Predmetom súdneho preskúmavacieho konania, prvostupňového ako i odvolacieho, bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu odporkyne zo dňa 27. júna 2012 č. XXX XXX XXXX X, ktorým bol podľa § 263 ods. 1, § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a § 29 zákona č. 100/1988 Zb. od 16. júla 2012 odňatý invalidný dôchodok. Rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX - H. zo dňa 14. júla 2012 bol navrhovateľke podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. a podľa § 37 zákona č. 100/1988 Zb. od 16. júla 2012 priznaný čiastočný invalidný dôchodok.

Z dávkového spisu odporkyne bolo zistené, že navrhovateľka bola poberateľkou invalidného dôchodku, ktorý jej bol priznaný podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb..

Ako bolo zistené pre účely súdneho konania podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava zo dňa 17. apríla 2012, ktorý bol vypracovaný na základe kontrolnej lekárskej prehliadky určenej na 2/2012, navrhovateľka nie je invalidná podľa § 29 zákona č. 100/1988 Zb., ale od 17. apríla 2012 je len čiastočne invalidná podľa § 37 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je schopná vykonávať doterajšie zamestnanie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených pracovných podmienok. Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Trnava dňa 4. septembra 2012 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 9. októbra 2012. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že u navrhovateľky od 17. apríla 2012 došlo k zmene invalidity na čiastočnú invaliditu. Podľa výroku posudku zo dňa 9. októbra 2012 navrhovateľka nie je invalidná podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona NR SR č. 194/1994 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z., ale je čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je schopná vykonávať doterajšie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených pracovných podmienok.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní náležite posúdený, považuje odvolací súd za nedôvodné, vyvolané len subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Navrhovateľka v správnom konaní nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať.

Súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu ako i jeho právnym zdôvodnením.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Ak by však v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľky a k jeho zhoršeniu, môže navrhovateľka opätovne požiadať o invalidný dôchodok a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.